

יום א', כג' בתשרי תשס"א (22 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

באופן כללי, במסגרת "הדרך היומית", אנו משתדלים להשאר נאמנים למטרות שהצהרנו בתחילת דרכינו ביחד: "...למצוא נקודות משותפות בנו כעם...". בתפילה שהדברים הבאים ממלאים מטרה זו, המדרש [מ'בראשית רבה', פרשה ע"ט] מאיר את ההשקפה היהודית על האירועים של הימים האחרונים:

"ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען ... ויחן את פני העיר. ויקן (יעקב) את חלקת השדה ... מיד בני חמור, אבי שכם, במאה קשיטה." [בראשית לג' 18-19] אמר ר' יודן בר' סימון: זה אחד מג' מקומות שאין אומות העולם יכולין לונות את ישראל ולומר להם, 'גזולים הם בידכם'. אלו הן: **מערות המכפלה ובית המקדש וקבורתו של יוסף**.
מערות המכפלה: "וישקול אברהם לעפרון את הכסף אשר דיבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר." [בראשית כג' 16],

בית המקדש: "ויאמר דויד אל ארנן, תנה לי מקום הגורן ואבנה בו מזבח לה' בכסף מלא ... ויאמר ארנן אל דויד קח לך ... ויאמר המלך דויד לארנן לא כי קנוה אקנה בכסף מלא כי לא אשא אשר לך לה' והעלות עולה חינם. ויתן דוד לארנן, במקום, שקלי זהב משקל שש מאות." [דה"א = דברי הימים א' = כא' 22-25],

קבורתו של יוסף: ויקן את חלקת השדה ... מיד בני חמור, אבי שכם, במאה קשיטה'.
על שייכות מקומות אלה לעם ישראל יש שטרות מכירה כתובים במפורש במקורותינו.

היום, **כג' בתשרי**, הוא **אסרו חג**. בכל שלוש הרגלים – פסח, שבועות וסוכות – היום שאחר החג נקרא "אסרו חג", על שם הכתוב: "...אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח." [תהלים קי"ח 27] ודרשו חז"ל למקרא זה כך: "אסרו חג" – תוספת יום שקושרים (איסור, לשון קשר) אותו אל החג. נוהגים ביום זה קצת יום טוב שמרבים בו קצת בסעודה וממעטים בו בהספד ותענית.

בזמן בית המקדש, שכל ישראל עולים לרגל ומביאים קרבנות עולות ראיה ושלמי חגיגה, היה עיקר הקרבת עולות ושלמים של היחיד ביום אסרו חג, לפי שבחול המועד לא היו מספיקים להקריב את כל קרבנות היחיד. ויש אומרים שביום טוב גופא אסור להקריב קרבנות יחיד. בין כך ובין כך, עיקר יום טבוח של עולות ראיה ושלמי חגיגה באיסרו חג היה, וביותר באסרו חג שאחרי חג השבועות, שאין בו חוה"מ להקרב קרבנות יחיד. לפיכך, הוא נקבע כיום שיש בו מעין של חג, לעניין של שמחה, אכילה ושתיה בלבד. אבל לא לעניין איסור מלאכה כלל.

וכל הנוהג שמחה באסרו חג, הרי הוא מקיים דברי חכמים ומקבל עליו שכר. ועוד שהוא מעיד על עצמו כי חביב עליו החג שצוותה תורה, וקשה עליו פרידתו ממנו בבת אחת. וכאילו הוא רוצה להיאחז בו גם אחרי עברו. וזאת היא מידת ישראל קדושים שמחבבין את המצוות ומצפים להם קודם בואם, והוגים בהם אחרי עברם. [ספר התודעה]

במלים "**חג שמח**" – 5 אותיות. כאשר מרחיקים את האות הראשונה (אות 'ח') ואת האות האחרונה (גם היא אות 'ח'), מקבלים את המילה, "**גשם**". רמז לכך שכאשר מצליחים להרחיק את ה'ח'-ים (קרי, חטאים) מאיתנו, אזי נזכה ל**ברכת הגשמים** מה' יתברך!

יום נעים ואסרו חג שמח!